

IL-PROTEZZJONI TAD-DATA PERSONALI

Il-protezzjoni tad-data personali u r-rispett għall-ħajja privata huma drittijiet fundamentali importanti. Il-Parlament Ewropew dejjem insista fuq il-ħtieġa li jkun hemm bilanċ bejn it-tisħiħ tas-sigurtà u s-salvagwardja tad-drittijiet tal-bniedem, inklużi l-protezzjoni tad-data u l-privatezza. Ir-regoli l-godda tal-UE dwar il-protezzjoni tad-data li jsaħħu d-drittijiet taċ-ċittadini u jissimplifikaw ir-regoli għall-kumpaniji fl-era diġitali daħlu fis-seħħ f'Mejju 2018.

IL-BAŽI ĠURIDIKA

L-Artikolu 16 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE);

L-Artikoli 7 u 8 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE.

L-OBJETTIVI

L-Unjoni trid tiżgura li d-dritt fundamentali għall-protezzjoni tad-data, li huwa minqax fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE, ikun applikat b'mod konsistenti. Il-pożizzjoni tal-UE dwar il-protezzjoni tad-data personali jeħtieġ li tissaħħaħ fil-kuntest tal-politiki kollha tal-UE, inklużi l-infurzar tal-liġijiet u l-prevenzjoni tal-kriminalità, kif ukoll fir-relazzjonijiet internazzjonali, speċjalment f'soċjetà globali kkaratterizzata minn bidla teknoloġika rapida.

IL-KISBIET

A. Il-qafas istituzzjonali

1. It-Trattat ta' Lisbona

Qabel id-dħul fis-seħħ tat-Trattat ta' Lisbona, il-leġiżlazzjoni dwar il-protezzjoni tad-data fl-ispazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja (AFSJ) kienet maqsuma bejn l-ewwel pilastru (il-protezzjoni tad-data għal skopijiet privati u kummerċjali, bl-użu tal-metodu Komunitarju) u t-tielet pilastru (il-protezzjoni tad-data għal finijiet ta' infurzar tal-liġi, fil-livell intergovernattiv). Għaldaqstant, il-proċessi għat-teħid ta' deċiżjonijiet fiż-żewġ oqsma kienu jsegwu regoli differenti. L-istruttura tal-pilastru spicċat bit-Trattat ta' Lisbona, li jipprovdni bażi aktar b'saħħitha għall-iżvilupp ta' sistema għall-protezzjoni tad-data aktar ċara u effikaċi filwaqt li, fl-istess ħin, jistipula setgħat godda għall-Parlament, li sar koleġiżlatur. L-Artikolu 16 tat-TFUE jipprevedi li l-Parlament u l-Kunsill jistabbilixxu regoli li għandhom x'jaqsmu mal-protezzjoni tal-individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet, il-korpi, l-uffiċċji u l-aġenziji tal-Unjoni, kif ukoll mill-

Istati Membri meta jwettqu attivitajiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tad-dritt tal-Unjoni.

2. Il-linji gwida strateġiċi fl-ispazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja

Wara l-Programmi ta' Tampere u tal-Aja (ta' Ottubru 1999 u Novembru 2004, rispettivament), f'Diċembru 2009, il-Kunsill Ewropew approva l-programm pluriennali rigward l-AFSJ għall-perjodu 2010-2014, magħruf bħala l-programm ta' Stokkolma. Fil-konkluzjonijiet tiegħu ta' Ġunju 2014, il-Kunsill Ewropew iddefinixxa l-linji gwida strateġiċi għall-ippjanar leġiżlattivi u operattivi għas-snin li ġejjin fl-AFSJ, skont l-Artikolu 68 tat-TFUE. Wieħed mill-oġettivi ewlenin hu li titjeb il-protezzjoni tad-data personali fl-UE.

B. Strumenti leġiżlattivi prinċipali dwar il-protezzjoni tad-data

1. Il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE

L-Artikoli 7 u 8 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE jirrikonoxxu r-rispett għall-ħajja privata u l-protezzjoni tad-data personali bħala drittijiet fundamentali relatati ferm iżda distinti.

2. Il-Kunsill tal-Ewropa

a. Il-Konvenzjoni 108 tal-1981

Il-Konvenzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa 108 tat-28 ta' Jannar 1981 għall-Protezzjoni ta' Individwi fir-rigward tal-Ipproċessar Awtomatiku ta' Data Personali kienet l-ewwel strument internazzjonali legalment vinkolanti li ġie adottat fil-qasam tal-protezzjoni tad-data. L-iskop tagħha hu li jiġi żgurat għal kull individwu "r-rispett għad-drittijiet u l-libertajiet fundamentali tiegħu u b'mod partikolari d-dritt tiegħu għall-privatezza, fir-rigward tal-ipproċessar awtomatiku ta' data personali". Il-Protokoll li jemenda l-Konvenzjoni jfittex li jwessa' l-ambitu tagħha, iżid il-livell ta' protezzjoni tad-data u jtejjeb l-effikaċja tagħha.

b. Il-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem (KEDB)

L-Artikolu 8 tal-Konvenzjoni tal-4 ta' Novembru 1950 għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali jistabbilixxi d-dritt għar-rispett għall-ħajja privata u tal-familja: "Kulhadd għandu d-dritt għar-rispett tal-ħajja privata tiegħu u tal-familja tiegħu, ta' daru u tal-korrispondenza tiegħu".

3. Strumenti leġiżlattivi attwali tal-UE dwar il-protezzjoni tad-data

a. Ir-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data (GDPR)

Ir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data), sar applikabbli f'Mejju 2018. Ir-regoli għandhom l-għan li jiproteġu liċ-ċittadini kollha tal-UE minn ksur tal-privatezza u tad-data f'dinja dejjem aktar xprunata mid-data, filwaqt li joħolqu qafas aktar ċar u konsistenti għan-negozji. Id-drittijiet li jgawdu ċ-ċittadini jinkludu kunsens ċar u affermattiv għad-data tagħhom li tiġi pproċessata u d-dritt li jirċievu informazzjoni ċara u li tinftiehem dwarha; id-dritt li tkun minsi: ċittadin jista' jitlob li d-data tiegħu/tagħha titħassar; id-dritt li tittrasferixxi d-data lil fornitur ieħor tas-servizz (eż. meta wieħed jaqleb minn netwerk soċjali għal ieħor); u d-

dritt li tkun taf meta d-data tiegħek tkun giet aċċessata b'mod mhux awtorizzat (hacked). Ir-regoli l-godda japplikaw għall-kumpaniji kollha li joperaw fl-UE, anki jekk dawn il-kumpaniji huma bbażati barra minnha. Barra minn hekk, se jkun possibbli li jiġu imposti miżuri korrettivi, bħal twissijiet u ordnijiet, jew multi fuq kumpaniji li jiksru r-regoli.

b. Id-Direttiva dwar l-Infurzar tal-Liġi dwar il-Protezzjoni tad-Data

Id-Direttiva (UE) 2016/680 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-awtoritajiet kompetenti għall-finijiet tal-prevenzjoni, l-investigazzjoni, is-sejbien jew il-prosekuzzjoni ta' reati kriminali jew l-eżekuzzjoni ta' pjeni kriminali, u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li tħassar id-Deciżjoni Qafas tal-Kunsill 2008/977/ĠAI, saret applikabbli f'Mejju 2018. Id-Direttiva tiproteġi d-dritt fundamentali ta' ċittadini għall-protezzjoni tad-data kull meta d-data personali tintuża mill-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi. Hi tiżgura li d-data personali tal-vittmi, ix-xhieda u l-persuni suspettati ta' delitti huma protetti kif dovut u tiffaċilita l-kooperazzjoni transfruntiera fil-ġlieda kontra l-kriminalità u t-terroriżmu.

c. Id-Direttiva dwar il-privatezza u l-komunikazzjoni elettronika

[Id-Direttiva Nru 2002/58/KE](#) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2002 dwar l-ipproċessar tad-data personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika (id-Direttiva dwar il-privatezza u l-komunikazzjoni elettronika) kienet immodifikata bid-Direttiva 2009/136/KE tal-25 ta' Novembru 2009.

Bħalissa qiegħda tiġi kkunsidrata [l-proposta l-ġdida għal regolament](#) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-rispett għall-ħajja privata u l-protezzjoni ta' data personali f'komunikazzjoni elettronika u li jħassar id-Direttiva 2002/58/KE (regolament dwar il-privatezza u l-komunikazzjoni elettronika).

d. Ir-Regolament dwar l-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Unjoni

[Ir-Regolament \(UE\) 2018/1725](#) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2018 dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji u aġenziji tal-Unjoni u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 u d-Deciżjoni Nru 1247/2002/KE, daħal fis-seħħ fil-11 ta' Diċembru 2018.

e. Artikoli dwar il-protezzjoni tad-data f'atti leġiżlattivi speċifiċi għas-settur

Minbarra l-atti leġiżlattivi ewlenin dwar il-protezzjoni tad-data msemmija hawn fuq, dispożizzjonijiet speċifiċi dwar il-protezzjoni tad-data huma stabbiliti wkoll f'atti leġiżlattivi speċifiċi għas-settur, bħal:

- l-Artikolu 13 (dwar il-protezzjoni tad-data personali) tad-Direttiva (UE) 2016/681 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar l-użu ta' data tar-registru tal-ismijiet tal-passiġġieri (PNR) għall-prevenzjoni, l-iskoperta, l-investigazzjoni u l-prosekuzzjoni ta' reati terroristiċi u kriminalità serja;
- il-Kapitolu VI (dwar is-salvagwardji tal-protezzjoni tad-data) tar-Regolament (UE) 2016/794 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Mejju 2016 dwar l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fl-Infurzar tal-Liġi (Europol);

— il-Kapitolu VIII (dwar il-protezzjoni tad-data) tal-Kunsill (UE) 2017/1939 tat-12 ta' Ottubru 2017 li jimplimenta kooperazzjoni msaħħa dwar l-istabbiliment tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("I-UPPE").

4. L-arranġamenti internazzjonali ewlenin tal-UE dwar it-trasferimenti tad-data

a. Trasferimenti ta' data kummerċjali: deċiżjonijiet ta' adegwatezza

Skont l-Artikolu 45 tal-GDPR, il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tiddetermina jekk pajjiż barra mill-UE joffrix livell adegwat ta' protezzjoni tad-data, li jkun abbażi tal-leġiżlazzjoni domestika tiegħu jew tal-impenji internazzjonali li jkun daħal għalihom.

Il-Parlament adotta diversi riżoluzzjonijiet li qajmu tħassib dwar il-flussi ta' data transatlantiċi.

b. Ftehim Komprensiv UE-Stati Uniti

Taħt il-proċedura ta' approvazzjoni, il-Parlament kien involut fl-approvazzjoni tal-ftehim bejn l-Istati Uniti u l-UE dwar il-protezzjoni ta' informazzjoni personali relatata mal-prevenzjoni, l-investigazzjoni, is-sejbien u l-prosekuzzjoni ta' reati kriminali, magħruf ukoll bħala "l-Ftehim Komprensiv". L-għan ta' dan il-ftehim hu li jiġi żgurat livell għoli ta' protezzjoni ta' informazzjoni personali li tiġi trasferita fil-qafas tal-kooperazzjoni transatlantika għal finijiet ta' infurzar tal-liġi, pereżempju fil-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-kriminalità organizzata.

c. Ftehimiet UE-Stati Uniti, UE-Awstralja u UE-Kanada dwar ir-registru tal-ismijiet tal-passiġġieri (PNR)

L-UE ffirmat ftehimiet dwar ir-registru tal-ismijiet tal-passiġġieri (PNR) mal-Istati Uniti, l-Awstralja u l-Kanada. Id-data tal-PNR tinkludi informazzjoni pprovduta mill-passiġġieri meta jibbukjaw jew jirreġistraw għal titjiriet u data miġbura mit-trasportaturi tal-ajru għall-iskopijiet kummerċjali tagħhom. Id-data tal-PNR tista' tintuża mill-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi fil-ġlieda kontra l-kriminalità serja u t-terroriżmu.

d. Il-Programm UE-Stati Uniti dwar ir-Rintraċċar tal-Finanzjament tat-Terroriżmu (TFTP)

L-UE ffirmat ftehim bilaterali mal-Istati Uniti dwar l-ipproċessar u t-trasferiment ta' data dwar messaġġi finanzjarji mill-UE għall-Istati Uniti għall-finijiet tal-programm dwar ir-rintraċċar tal-finanzjament tat-terroriżmu.

5. L-indirizzar ta' aspetti tal-protezzjoni tad-data f'riżoluzzjonijiet speċifiċi għas-settur

Diversi riżoluzzjonijiet tal-Parlament dwar oqsma ta' politika differenti jindirizzaw ukoll il-protezzjoni tad-data personali sabiex tiġi żgurata konsistenza mal-liġi ġenerali tal-UE dwar il-protezzjoni tad-data u l-protezzjoni tal-privatezza f'dawk is-setturi speċifiċi.

6. L-awtoritajiet superviżorji tal-protezzjoni tad-data tal-UE

Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (KEPD) huwa awtorità ta' superviżjoni indipendenti li tiżgura li l-istituzzjonijiet u l-korpi tal-UE jissodisfaw l-obbligi tagħhom fir-rigward tal-protezzjoni tad-data. Id-dmirijiet ewlenin tal-KEPD huma s-superviżjoni, il-konsultazzjoni u l-kooperazzjoni.

Il-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (BEPD), preċedentement l-Artikolu 29 tal-Grupp ta' F'idma, għandu l-istatus ta' korp tal-UE b'personalità ġuridika u huwa

pprovdut b'segretarjat indipendenti. Il-BEPD jgħaqqad flimkien l-awtoritajiet supevizorji nazzjonali tal-UE, il-KEPD u l-Kummissjoni. Il-BEPD għandu setgħat estensivi biex jiddetermina tilwim bejn l-awtoritajiet supervizorji nazzjonali u jagħti parir u jservi ta' gwida dwar kuncetti ewlenin tal-GDPR u d-Direttiva dwar l-Infurzar tal-Liġi dwar il-Protezzjoni tad-Data.

IR-RWOL TAL-PARLAMENT EWROPEW

Il-Parlament kellu rwol ewlieni fit-tfassil tal-leġiżlazzjoni tal-UE fil-qasam tal-protezzjoni tad-data personali billi għamel il-protezzjoni tal-privatezza bħala prijorità politika. Barra minn hekk, skont il-proċedura leġiżlattiva ordinarja, kien qed jaħdem fuq ir-riforma tal-protezzjoni tad-data fuq bażi ugwali mal-Kunsill. Ikkonkluda wkoll il-ħidma tiegħu dwar l-aħħar biċċa sinifikanti fil-puzzle, ir-regolament il-ġdid dwar il-privatezza u l-komunikazzjoni elettronika, u qed jistenna b'herqa kbira biex finalment il-Kunsill jikkonkludi l-ħidma tiegħu sabiex jibda n-negozjati.

Il-Parlament ilu jissorvelja mill-qrib l-arranġamenti internazzjonali dwar it-trasferimenti tad-data. Kemm jekk permezz tal-proċedura ta' approvazzjoni kif ukoll permezz ta' rapporti fuq inizjattiva proprja, huwa żgura li jsemma' leĥnu. Barra minn hekk, qabel il-votazzjoni dwar il-Ftehim PNR UE-Kanada, iddeċieda li jitlob opinjoni mill-Qorti tal-Ġustizzja f'riżoluzzjoni tal-25 ta' Novembru 2014, kif stipulat fl-Artikolu 218(1) tat-TFUE. F'dik l-opinjoni li segwiet, li nħarġet fis-26 ta' Lulju 2017, il-Qorti sabet li l-ftehim PNR ma setax jiġi konkluz fil-forma attwali tiegħu minħabba li bosta mid-dispożizzjonijiet tiegħu kienu inkompatibbli mad-dritt fundamentali għall-protezzjoni tad-data personali.

Wara li żgura li r-regoli tal-UE dwar il-protezzjoni tad-data ddaħħlu kif suppost, aktarx il-Parlament issa se jiffoka fuq il-monitoraġġ ta' kif il-leġiżlazzjoni tiġi implimentata.

Kristiina Milt
05/2019

